

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.050.90.2024.1.DT
3403098.13520257.10957809
Warszawa, 25-10-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła Tomasza Głogowskiego w sprawie dzikich zwierząt, które bytują na terenach zamieszkałych, a także pomocy weterynaryjnej oraz rehabilitacji dla tych zwierząt (K10INT4936), proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (dalej: „GDOŚ”) wyrażone w przywołanym przez Pana Posła piśmie z dnia 8 czerwca 2021 r. (znak: DZPWG.600.170.2021.MK) pozostaje aktualne.

W zakresie wskazania organu odpowiedzialnego za realizację zadań związanych z opieką nad dzikimi zwierzętami, ich odławianiem oraz zapewnieniem transportu do ośrodków rehabilitacyjnych należy wskazać, że zgodnie z argumentacją przedstawioną w ww. opinii to „gmina wykonuje wszystkie zadania samorządu terytorialnego niezastrzeżone dla innych jednostek samorządu terytorialnego” – art. 164 pkt 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.¹, a więc jest też odpowiedzialna za realizację ww. zadań.

Uzupełniając stanowisko GDOŚ z 2021 r., należy wskazać że w przypadku stałego przebywania zwierząt łownych na terenach miast - można zastosować normę zawartą w art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie² (zwanej dalej „Prawem łowieckim”), mówiącą o możliwości odłowu lub odstrzału redukcyjnego zwierzyny w wypadkach szczególnego zagrożenia prawidłowego funkcjonowania obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej. Podjęcie decyzji w tym zakresie należy do starosty, który w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, może wydać decyzję o odłowu, odłowu wraz z uśmierceniem lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny. Jest to doraźne działanie zaradcze, mające na celu eliminację powyższego zagrożenia.

W opinii resortu zarządzenie odłowu lub odstrzału redukcyjnego na podstawie art. 45 ust. 3 *Prawa łowieckiego* stanowi zadanie własne starosty. Wynika to z faktu, iż w ww. przepisie ustawodawca nie wskazał, że odłów lub odstrzał redukcyjny zwierząt jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, jak miało to miejsce w przypadku art. 29 ust. 1 pkt 2 *Prawa łowieckiego*, zgodnie z którym obwody łowieckie polne wydierżawia starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

Za przedstawioną wykładnią, zgodnie z którą odłowu lub odstrzały redukcyjne na podstawie art. 45 ust. 3 *Prawa łowieckiego* są zadaniem własnym starosty, przemawia także istota tych odłowów lub odstrzałów. Powinny one być bowiem zarządzane w przypadkach, gdy zwierzyna stwarza szczególne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej (np. w sytuacji gdy bytujące na terenie

¹ Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.

² Dz.U. z 2023 r. poz. 1082

zabudowanym zwierzęta łowne powodują liczne kolizje drogowe albo utrudniają korzystanie z przestrzeni publicznej – np. parków czy placów zabaw).

Ich celem jest zatem w pierwszej kolejności zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej, a nie realizacja zadań z zakresu łowiectwa. Interwencje na terenie zabudowanym mające na celu zarówno pomoc zabłąkanej lub rannej zwierzynie, jak i mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa, nie wchodzą w zakres łowiectwa. Co prawda, przepis art. 1 *Prawa łowieckiego* stanowi, że łowiectwo oznacza obok gospodarowania zasobami zwierząt łownych, także ochronę zwierząt łownych, jednakże z tej normy nie można wnioskować, że łowiectwo oznacza wszelkie formy pomocy zwierzynie łownej niezależnie od okoliczności i miejsca. Gospodarka łowiecka jest prowadzona w obwodach łowieckich przez dzierżawców albo zarządców (art. 8 ust. 1 *Prawa łowieckiego*). Mając na uwadze, że w skład obwodów łowieckich nie wchodzi co do zasady tereny w granicach administracyjnych miast, a także tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości (art. 26 pkt 2 i 3 *Prawa łowieckiego*), ochrona zwierzyny na obszarach zabudowanych nie jest prowadzeniem gospodarki łowieckiej, a tym samym ochrona zwierzyny na obszarach zabudowanych nie jest częścią łowiectwa. Dodatkowo można wskazać na przepis art. 11 ust. 1 *Prawa łowieckiego*, który łączy łowiectwo z terenami niezabudowanymi, stanowiąc, że łowiectwo jest prowadzone zgodnie z podstawowymi kierunkami użytkowania terenów rolnych, leśnych i rybackich, w warunkach stałego polepszania zwierzynie środowiska jej bytowania.

Odłowy lub odstrzały redukcyjne zarządzane na podstawie art. 45 ust. 3 *Prawa łowieckiego* nie mieszczą się w zamkniętym katalogu celów łowiectwa. Warto przy tym podkreślić, że nie są one polowaniem. W świetle art. 4 ust. 2 *Prawa łowieckiego* istotą polowania jest podejmowanie określonych w tym przepisie działań zmierzających do wejścia w posiadanie zwierzyny, podczas gdy istotą odłowów i odstrzałów redukcyjnych jest usunięcie zagrożenia, jakie zwierzyna stwarza dla prawidłowego funkcjonowania obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej. Tym samym odłowy te i odstrzały wpisują się w zadania powiatu, do których należą między innymi kwestie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli – art. 4 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.³

Istnieje również ukształtowana linia orzecznicza, o której wspomina Pan Poseł w interpelacji, że zadania starosty określone w art. 45 ust. 3 ustawy *Prawo łowieckie* są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej. Jednak zgodnie ze stanowiskiem tutejszego resortu prezentowanym powyżej - ocena, czy zadania te są zadaniami zleconymi czy też własnymi, nie może opierać się jedynie na art. 7 *Prawa łowieckiego*, lecz także na pozostałych przepisach tej ustawy regulujących zadania starosty, które to z kolei powinny być także interpretowane przez przepisy ogólne tej ustawy określające istotę łowiectwa i gospodarki łowieckiej (przede wszystkim przez art. 3). Nie wszystkie działania zawarte w ustawie *Prawo łowieckie* dotyczące zwierzyny są działaniami z zakresu gospodarki łowieckiej.

Niezależnie od powyższego, kwestia doprecyzowania zmian przepisów art. 45 ust. 3 *Prawa łowieckiego* będzie przedmiotem analiz *Zespołu ds. reformy łowiectwa* w celu wypracowania

³ Dz.U. z 2024 r. poz. 107

rozwiązań ułatwiających realizację zadań starostów w praktyce, w szczególności w części dotyczącej finansowania.

Na marginesie, wskazać należy że do tutejszego resortu docierają sygnały o odmiennych interpretacjach prawa przez Regionalne Izby Obrachunkowe (dalej: „RIO”), które kwestionują wydatki gmin i starostów na interwencje związane z dzikimi zwierzętami.

W związku z rozbieżnością rozumienia przepisu art. 45 ust. 3 *Prawa łowieckiego*, Minister Klimatu i Środowiska zwrócił się z prośbą do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który sprawuje nadzór nad RIO, o przekazanie izbom interpretacji Ministra Klimatu i Środowiska przepisu art. 45 ust. 3 *Prawa łowieckiego*, celem ujednoczenia praktyki orzeczniczej RIO.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM